

Børne- og Undervisningsministeriet
Sendt til: aarjk@uvm.dk

**Medierådet for Børn og
Unge**

18. juni 2024

Høring over udkast til lovforslag om folkeskolens kvalitetsprogram (Teknologiforståelse som ny faglighed)

Børne- og Undervisningsministeriet har den 31. maj 2024 fremsendt høring over udkast til lovforslag om folkeskolens kvalitetsprogram (Teknologiforståelse som ny faglighed i folkeskolen).

Medierådet for Børn og Unge mener, at børn og unge er berettiget til at modtage viden og besidde kompetencer til at handle og reflektere kritisk over digitale teknologiers betydning for deres liv. Ansvar for at sikre grundlæggende børnebeskyttelse på de digitale tjenester er tjenesternes, og der er brug for, at lovgiverne styrker niveauet for børnebeskyttelse og børns rettigheder på nettet. Medierådet for Børn og Unge mener, at børn og unges deltagelse og brug af digitale teknologier, samt læringsindsatser om dette skal ledsages af styrkede rammer for sikker og tryk deltagelse.

Endvidere er det ikke kun vigtigt at etablere teknologiforståelse som faglighed hos børn og unge i folkeskolen, men også hos de voksne i deres liv, så de har den rette viden om digitale teknologier og er klædt på til at forstå dem, indgå i dialog med deres børn og på denne baggrund træffe gode beslutninger for børnenes bedste.

Medierådet for Børn og Unge skal derfor fremkomme med følgende bemærkninger:

Implementering af fagligheden

Medierådet noterer sig, at der i udkastet til lovforslaget om folkeskolens kvalitetsprogram lægges op til at implementeringen af teknologiforståelse som ny faglighed foretages gennem en integrering i eksisterende fag og som valgfag i udskolingen.

Medierådet ser positivt på, at teknologiforståelsesfaget får en central rolle i folkeskolens ærinde, hvor børn og unge klædes på til at forstå betydningen af digitale teknologier for hverdagen og samfundet, og at de samtidig får viden og kompetencer til at udvikle og anvende disse.

Grundet fagets store relevans for børn og unges liv og deres deltagelse i samfundet, mener Medierådet, at **alle** børn og unge har ret til at modtage og deltage i undervisning i teknologiforståelse. Det vurderes derfor, at det ikke vil opfylde behovet tilstrækkeligt, hvis fagligheden blot integreres i eksisterende fag på udvalgte klassetrin og udelukkende udbydes som selvstændigt valgfag i udskolingen, da dette kun vil uddanne en begrænset andel af danske børn og unge. Det vil i stedet være hensigtsmæssigt, at teknologiforståelse implementeres som et selvstændigt obligatorisk fag på alle klassetrin. Dette vil sikre kontinuerlig viden og læring om digitale teknologier, samt sikre de bedste deltagelsesmuligheder for alle elever.

Fokusområder i fagligheden

Medierådet anbefaler, at man i udviklingen af teknologiforståelse som faglighed, herunder de fire kompetenceområder, har fokus på balancen mellem teoretiske og praktiske elementer i faget, og at der indtænkes et fokus på forskellige facetter af digital dannelse. Medierådet forstår digital dannelse som evnen til at kunne forstå og reflektere kritisk over mødet med det digitale samt handle i relation til sig selv og andre i en verden og et samfund, der i stadig stigende grad påvirkes af digitale teknologier.

Digital dannelse hører naturligt under kompetenceområdet *digital myndiggørelse*, der netop "... omhandler evnen til analytisk og reflektivt at forstå digitale artefakters betydning i hverdags- og arbejdslivet" Jf. "Teknologiforståelse – præsentation af faglighed og pædagogik", tekforsøget.dk/faglig-stoette/, side 2. Ud fra beskrivelsen af kompetenceområdet fra forsøgsfagligheden, er der dog risiko for, at man overser emner som digitale fællesskaber, balance med digitale medier og digitale krænkelse. Disse emner er også vigtige for børn og unges forståelse af digitale teknologier, og bør derfor også indtænkes i fagligheden.

I denne henseende vil Medierådet henvise til projektet On, der er udviklet af konsortiet "Sammen om digital dannelse" bestående af Medierådet for Børn og Unge, Red Barnet, Børns Vilkår og Center for Digital Pædagogik. Der er i projektet udformet syv principper for digital dannelse. Principperne fungerer som et fælles sprog, der beskriver de vigtigste fokuspunkter i det digitale dannelsesarbejde, hvorfor de kan bruges direkte i udformningen af teknologiforståelse som ny faglighed.

Medierådet bidrager gerne med viden og erfaringer til udviklingen af fagligheden, herunder også til en eventuel uddybning af de syv principper for digital dannelse.

Opkvalificering af fagpersoner

Medierådet hæfter sig ved de overordnede resultater af slutevalueringsrapporten fra forsøgsordningen vedrørende teknologiforståelse som ny faglighed, som Børne- og Undervisningsministeriet udgav i 2021. I denne fremhæves det af de adspurgte fagpersoner, at teknologiforståelse som faglighed opleves som vigtig og relevant, men samtidig er svær at omsætte til praksis. Derudover oplever flertallet, at de kun i varierende grad har kompetencerne til at gennemføre undervisningen i teknologiforståelse.

Da fagpersoner spiller en afgørende rolle i at sikre en kvalitetsfuld implementering af teknologiforståelsesfaget i folkeskolens praksis, er det essentielt, at de har de nødvendige kompetencer og rammer for at varetage opgaven. Disse elementer mener Medierådet bedst sikres bedst gennem adgang til kontinuerlig opkvalificering, lettilgængelige undervisningsressourcer og tilstrækkelig forberedelsestid.

Medierådet stiller sig til rådighed for at dele viden og erfaringer angående opkvalificering af fagpersoner og udvikling af didaktiske prototyper, som er formuleret i øjenhøjde med den tænkte bruger.

Medierådet har ikke yderligere bemærkninger.